

Sprawozdanie z działalności PTS „Oświata“ w Berlinie w 2023 i dwóch pierwszych miesięcy 2024 roku.

Tradycyjnie na początek chciałbym podać Państwu kilka danych statystycznych:

W dniu 26 lutego mieliśmy: 58 członków aktywnych / dorosłych

313 uczniów (członków pasywnych)

26 nauczycieli (+2)

15 punktów nauczania (+2)

26 klasy i klasa online

w soboty odbywają się próby teatru „Bez Paniki”

9 marca 2023 otworzyliśmy nową klasę, w Ludwigsfelde, a w listopadzie w Brieselang.

W tym miejscu chciałbym powiedzieć, że po prawie czterech latach przerwy udało nam się otrzymać w styczniu tego roku zgodę na bezpłatne korzystanie z sal w dzielnicy Charlottenburg - Wilmersdorf. Mimo interwencji Ambasady RP, Katarzyny Niewiedział i biura Integrationsbeauftragte, Anny Mróz z Biura Polonii bardzo utrudniano nam powrót. Bardzo dziękuję Klaudynie Droske, bo to ostatecznie dzięki jej zaangażowaniu i kontaktom udało nam się wrócić do tej dzielnicy, w której niegdyś działał nasz najmocniejszy punkt. Obecnie zajęcia odbywają się dzięki uprzejmości Ewy Kampes, w Katharina-Heinroth Grundschule. Na razie mamy tylko jedną klasę, ale staramy się ponownie rozruszać ten punkt.

Na dniach rusza punkt na Pankow. Ponadto szukamy pomieszczeń w Königs Wusterhausen, uczniów już mamy.

Rok 2023 był dla Oświaty szczególnie dobry, a dla Zarządu wyjątkowo pracowity. Odbyło się siedemnaście zebrań Zarządu oraz kilkanaście spotkań w podgrupach związanych ze:

- składaniem wniosków na 2023 i 2024 rok
- koordynacją pracy szkoły
- sprzątaniami biura
- uczestnictwem w radach pedagogicznych
- spotkaniami wigilijnymi
- walnym zebraniem w Polskiej Radzie Związków Krajowy
- spotkaniami w Bundestagu itd.

Na rok 2023 rok złożyliśmy następujące wnioski:

1. do Wspólnoty Polskiej: „**Wsparcie edukacji polonijnej w Republice Federalnej Niemiec**”.

Wsparcie w ramach zadania dotyczy przekazania środków finansowych organizacjom polonijnym na organizację zajęć pozalekcyjnych i pozaszkolnych oraz realizację inicjatyw i wydarzeń promujących i popularyzujących j. polski, historię Polski oraz wiedzę o Polsce.

- w ramach projektu na funkcjonowanie i utrzymanie szkół i przedszkoli Polonijnych na sumę 32.510,41 €
  - Jubileuszową Wigilię 16.917,69 €
1. Do Ambasady RP złożyliśmy wnioski na:
    - Szkolny i Międzyskolny Konkurs Recytatorski: 2424,00 € - otrzymaliśmy 2280, 00 €
    - Konkurs Kaligraficzny: 1055, 00 € - otrzymaliśmy 875,00 €
    - Dykcja i emisja głosu. Piosenka w nauczaniu dzieci i młodzieży. Szkolenie muzyczne dla nauczycieli PTS „Oświata” – 900,00 €, otrzymaliśmy 900,00€
    - Wyklejanki z Wisławą Szymborską – 1050,00 €, otrzymaliśmy 1050,00€
    - Dzień Dziecka na Ziemi Lubuskiej w Łagowie – 2470,00€ - nie otrzymaliśmy dofinansowania.
  2. Do KoKoPol na dofinansowanie pracy nauczycieli – 28.140,00 €
  3. ORPEG – podręczniki

W 2023 roku miały miejsce:

1. 20 stycznia odbyło się spotkanie w rezydencji Ambasadora RP Dariusza Pawłosa, podczas którego nasze koleżanki Iwona Hermann, Dorota Sowiński, Dorota Paszylka i Agnieszka Redźko otrzymały z rąk Ambasadora Medale Komisji Edukacji Narodowej. Jeszcze raz gratulacje dla naszych Pań.
  - W styczniu odbył się 31 Finał WOŚP. Po raz kolejny sztab działał przy naszym Towarzystwie
  - Razem z Klaudyną Droske i kilkoma organizacjami polonijnymi przygotowaliśmy strategię dotyczącą nauki języka polskiego jako języka kraju pochodzenia w systemie pozaszkolnym
2. Ostatni weekend lutego to:
  - Konferencja w Ostrowcu, dotycząca środków, które otrzymało centrum Kompetencji i Koordynacji języka polskiego w Niemczech (KoKoPol) na nauczanie języka polskiego w Niemczech. W trakcie konferencji podpisaliśmy wspólnie ze wszystkimi obecnymi na nim organizacjami oświadczenie o potrzebach Polonii w zakresie nauczania języka polskiego w systemie pozaszkolnym. Niestety jedność, którą udało nam się osiągnąć, bardzo szybko stała się fikcją, ale to akurat temat rzeka. Chętnie odpowiem na pytania w części dyskusyjnej naszego spotkania
  - wyjazd szkoleniowo integracyjny do Świnoujścia dla nauczycieli, zarządu i komisji rewizyjnej
3. W marcu odbyły się finały naszych konkursów, oraz walne sprawozdawczo - wyborcze spotkanie członków, podczas którego wybrano nowy - stary Zarząd Towarzystwa. Dziękuję za Wasze zaufanie.
4. W maju z wielkim żalem pożegnaliśmy naszego wieloletniego kolegę Christiana Cichowskiego
5. W czerwcu między innymi w naszym biurze odbyło się spotkanie z Dr. Anną Mróz z Biura Polonii, podczas którego rozmawialiśmy o Oświacie i stojących przed nią wyzwaniach, problemach lokalowych

w niektórych dzielnicach, braku konsekwencji szkół w nanoszeniu ocen na świadectwa uzyskane w trakcie lekcji języka pochodzenia, oraz dalszych perspektywach rozwoju i współpracy.

6. W lipcu odbyło się uroczyste zakończenie roku szkolnego, podczas którego gościliśmy Gunara Hillego z KoKoPol, Weronikę Prismayer - Tkocz z biura pełnomocniczki do spraw integracji oraz konsula Adama Borkowskiego. Zaraz po tym wzięłem udział razem z naszą koleżanką Magdaleną Grzybecką - Szczepańską udział w I Światowym Kongresie Edukacji i Nauki Polskiej za granicą, zorganizowanym przez Instytut Rozwoju Języka Polskiego im. św Maksymiliana Marii Kolbego. Kongres miał na celu wzmocnić polonijną współpracę w dziedzinie edukacji i nauki, a także pomóc organizatorom w określeniu konkretnych zadań, zmierzających do wsparcia Polaków mieszkających za granicą w dziedzinie nauczania języka polskiego i promocji kultury. Rzeczywiście spotkanie (mimo, że było głównie kampanią wyborczą PIS) pozwoliło nam poznać fantastycznych ludzi, nawiązać nowe kontakty i wymienić się doświadczeniami.

W tym samym czasie odbyło się posiedzenie polsko-niemieckiej grupy parlamentarnej w Bundestagu, prowadzone przez przewodniczącego grupy, Paula Ziemiaka. Na zebranie zaproszone zostały organizacje zajmujące się nauczaniem języka polskiego w Niemczech, aby omówić sprawę rozdziału budżetu przeznaczonego właśnie na naukę języka polskiego w systemie pozaszkolnym. Nasze Towarzystwo reprezentowały: wiceprzewodnicząca Dorota Rędzikowska oraz skarbnik Iwona Hermann.

W sobotę na lotnisku Tempelhof zorganizowaliśmy Piknik w samo południe, w którym czynnie wziął udział nie tylko zarząd ale i nauczyciele Oświaty. Mimo upału, było to bardzo udane wydarzenie.

7. W sierpniu miała miejsce na Zamku Królewskim w Warszawie uroczysta Gala Konkursu Być Polakiem, w jury którego zasiadała Magda Lepianka Nowak, oraz spotkaliśmy się z dyrektorem Instytutu Kolbego Prof. Gołębiowskim i jego najbliższymi współpracownikami. Rozmawialiśmy o potrzebach i wyzwaniach stojących przed Oświatą, oraz o jubileuszu naszego Towarzystwa.

8. Bardzo intensywny był dla nas wrzesień:

- właściwie już w sierpniu rozpoczęliśmy z Iwonką przygotowania do złożenia projektu do KoKoPolu. Poświęciliśmy na to prawie cały miesiąc, Iwona nawet więcej. Wykonała ona tytaniczną pracę złożenia budżetu i przygotowania kalkulacji. Bardzo chciałbym jej za to podziękować. Wiem, że niejednokrotnie spędziła noc na liczeniu wszystkich wydatków. Wiem też, że gdyby nie ona nie moglibyśmy złożyć wzorcowego planu finansowego. Zarząd spotykał się też wielokrotnie, żeby dopiąć wszystko na ostatni guzik. Ostatecznie we wrześniu zaraz po ogłoszeniu konkursu, złożyliśmy projekt i otrzymaliśmy pozytywną odpowiedź
- w związku z przyznaniem nam środków z KoKoPol zarząd podjął decyzję o podniesieniu wynagrodzenia nauczycielom z 15 na 35€ za godzinę lekcyjną, ale tylko do końca roku (zgodnie z projektem)
- odbyła się uroczysta prezentacja laureatów konkursu literackiego
- spotkanie z Łukaszem Konopą z Instytutu Kolbego, który nie tylko spotkał się z Zarządem i nauczycielami w naszym biurze, ale także wziął udział w lekcji w Poczdamie
- 26 września uczestniczyłem w bardzo ważnym spotkaniu zorganizowanym przez posła SPD, Dietmara Nietana w Bundestagu z pełnomocnikami do spraw Polonii z całych Niemiec. Pan Nietan od 2022 r. pełni funkcję koordynatora ds. polsko-niemieckiej współpracy międzypolitekcyjnej i transgranicznej w Federalnym Ministerstwie Spraw Zagranicznych. Oświata została zaproszona na to spotkanie jako ekspert w sprawie języka polskiego w systemie pozaszkolnym. Oprócz mnie w spotkaniu wzięła udział Brygida Helbig szefowa Biura Polonii i szef KoKoPol Gunnar Hille. Po części oficjalnej, Katarzyna Niewiedział (pełnomocniczka ds.integracji i migracji berlińskiego Senatu, a także pełnomocniczka do

spraw Polonii), zorganizowała spotkanie z przedstawicielami organizacji Polonijnych z Berlina, w którym wziąłem udział

- We wrześniu ujrzał światło dzienne Berliński Tour. To projekt, do którego zostaliśmy zaproszeni przez Dorotę Danielewicz. To „połączenie literatury i doświadczania miasta”, spaceru śladami Polek i Polaków, którzy w jakiś sposób zwiążali swoje biografie z naszymi miastami. Berlin i opowieść o mieście zawarta jest w tekstach źródłowych. O Berlinie opowiadają między innymi: Artur Rubinstein, Olga Tokarczuk, Witold Gombrowicz, Marian Brandys, Wojciech Kuczok, Konstanty Ildefons Gałczyński i wielu innych. Jesteśmy dumni, że mogliśmy być partnerem w tym projekcie. Ogromne podziękowania dla Doroty Danielewicz i Ewy Wanat za realizację tego projektu. Niestety Ewie nie miałem okazji podziękować osobiście, bo w momencie ukazania się Tour była już bardzo chora
9. 12 października miała miejsce inauguracja roku jubileuszowego w naszym Towarzystwie. Obchody 35 - lecia naszego Towarzystwa rozpoczęliśmy od spotkania z Dr. Anną Mróz, która wygłosiła referat pt. "W grupie różnej? Czego uczą się dzieci w grupie polskojęzycznej. "
- 16 października odbyło się nadzwyczajne Walne zebranie członków naszego Towarzystwa, podczas którego omawialiśmy zmieniającą się obecnie sytuacją dotyczącą finansowania szkolnictwa w Niemczech. Podczas spotkania dokonaliśmy zmiany w statucie, które umożliwiają nam pełne wykorzystanie przyznawanych środków finansowych
  - Zarząd spotkał się z Jakubem Stańczykiem z Deutsches Polen Institut w związku z naszym wspólnym projektem, który zamierzamy zrealizować w 2024 roku
  - Podjęliśmy decyzję o utworzeniu dwóch stanowisk pracy (oba obejmują pół etatu). Pracą administracyjno - biurową zajmuje się od listopada Karolina Małolepszy, a księgowością Iwona Hermann. Wcześniej robiła to w ramach środków projektowych z Polski. Zdecydowaliśmy się zgodnie z potrzebami uruchomić poradnictwo wychowawczo-socjalne i wynagrodzić pracę przewodniczącego w ramach zatrudnienia minimalnego. Wszystkie stanowiska pracy finansowane są częściowo ze środków projektowych z Instytutu Kolbego i częściowo środków własnych
10. W listopadzie wzięliśmy udział w trzydniowych obchodach jubileuszu 50- lecia Deutsch Polnische Gesellschaft. W Instytucie Polskim w Berlinie odbyły się dwudniowe warsztaty dla dzieci Wyklejanki z Szymborską przygotowane przez Magdalenę Lepiankę Nowak i Magdalenę Grzybecką Szczepańską, oraz w Teatrze Reduta szkolenie pt. Dykcja i emisja głosu. Piosenka w nauczaniu dzieci i młodzieży. Szkolenie muzyczne dla nauczycieli PTS „Oświata”. Szkolenie przeprowadziła Celina Muza. Wyremontowane zostało także nasze biuro.
11. W grudniu wziąłem udział w dwudniowej konferencji w Kolonii, z okazji jubileuszu 25- lecia Związku Nauczycieli Języka Polskiego i Pedagogów w Niemczech. Zaraz po niej odbyła się uroczysta Wigilia w Köpenick, w której udział wzięli między innymi zastępca dyrektora Instytutu Kolbego, Jacek Janowiak, Dr. Anna Mróz i konsul Borkowski. Dodatkowo we wszystkich klasach odbył się szczególnie uroczyste spotkania świąteczne. W ten sposób uczciliśmy 35- lecie istnienia PTS Oświata.

W 2023 roku braliśmy jeszcze udział w biegu dla Ukrainy i światowym dniu rowerowym, zorganizowanym przez Ambasadę RP, w Dniu Polonii, Wesołej Łące, Jarmarku Bożonarodzeniowym w Poczdamie i akcji Radość Gwiazdki. Oprócz tego odbyło się kilka projektów dla naszych uczniów, o których opowie zaraz Iza.

Przełom 2023 i 2024 roku to bardzo intensywna praca nad przygotowaniem wniosku projektowego do KoKoPol, który złożyliśmy zaraz po ogłoszeniu konkursu i już kilka dni później dostaliśmy informację o przyznaniu nam środków. Pracujemy także nad organizacją jubileuszu w czerwcu.

2024 rok rozpoczęliśmy bale karnawałowym. Cały styczeń, zaangażowani byliśmy ponownie w organizację 32 Finału Wielkiej Orkiestry Świątecznej Pomocy. Po raz kolejny Sztab Berliński zarejestrowany był przy Oświacie, ale razem z Iwonką podjęliśmy się koordynacji prac sztabu. Oświata stanowiła zresztą przeważającą część sztabu. Mieliśmy też naszych wolontariuszy. Jestem bardzo dumny, ponieważ udało nam się pobić rekord wszechczasów i zebrać największą sumę w historii WOŚP w Berlinie.

Zebrałiśmy podczas dwóch imprez i morsowania z Oświatą: 18.105, 93 € i 12.477,64 zł co daje nam w sumie 20.988,47 € plus 2 korony, 21 dolarów i 100 forintów.

Bardzo dziękuję wszystkim za zaangażowanie, a darczyńcom za hojność.

Na 2024 rok dostaliśmy dofinansowanie następujących projektów:

1. Ambasada RP (złożyliśmy tylko jeden wniosek, resztę planujemy na drugie półrocze):
  - Szkolny i Międzyskolny Konkurs Recytatorski 2450,00 €
2. ORPEG – podręczniki
3. mamy też zapewnione dofinansowanie pracy Towarzystwa z Instytutu Rozwoju Języka Polskiego im. św. Maksymiliana Marii Kolbego w wysokości 112 tysięcy zł, ale nie wiadomo jeszcze co stanie się z instytutem, a co za tym idzie z tym dofinansowaniem
4. jak już wspomniałem dostaliśmy dofinansowanie z KoKoPol, w wysokości 110.265 EUR, *ale więcej o tym opowie Wam zapewne Iwonka.*

Na koniec chciałbym bardzo wyraźnie podkreślić, że mimo licznych zmian Oświata nie zmieniła swojej struktury. Nadal jesteśmy organizacją wyższej użyteczności publicznej. Zarówno zarząd jak i nauczyciele znaczną część pracy wykonują całkowicie społecznie. Cieszę się, że słowa pana Żabki wypowiedziane kilkanaście lat temu nie sprawdzają się. Powiedział wówczas, że tam gdzie zaczynają się pieniądze, kończy się serdeczna i życzliwa atmosfera. Mam nadzieję, że wszyscy mamy nadal sporo radości i satysfakcji z naszej pracy. Dziękuję bardzo wszystkim nauczycielkom i Tomkowi za zaangażowanie w naukę języka polskiego. Bardzo cieszę się, że się dobrze rozumiemy i stanowimy tak fantastyczny zespół. Dziękuję komisji rewizyjnej za konstruktywne uwagi. Dziewczyny z zarządu, jesteście naprawdę wspaniałe. To ogromny zaszczyt, być Waszym szefuńciem.

I na koniec przypominam:

www.oswiataberlin.de   login: oswiata   hasło: Ataiwso2021!

